

cia deferrentur, detecta, ac patefacta sua consilia Borbonius persentens, duobus tantum comitatus, clam ad Sequanorum fines, qui Cæsari parebant, se recepit. 1523

Rex de illius fuga edoctus, cum Germanos pedites Burgundiæ finibus appropinquare audivisset, periculi plenum esse ratus, si in regni visceribus atrocissima conjuratione patefacta, illo deserto, in Italiam proficisceretur, Gulielmum Gauferium maris Præfectum (Galli *Admirallum* vocant) in Italiam mittit; qui cum mille octingentis cataphractis, totidem levioribus equitibus, ac triginta millium peditum numero, nullo obistente, Insubrum ditionem ingressus, usque ad Ticinum amnem pervenit. In itinere Novaria, quæ, consulto Francisco Sfortia, arce excepta, deditionem fecit, ac Viglevano receptis: nam Prosper Columna cum motus in Galliis, quos Borbonius conciverat, Regisque de profectioe immutatum consilium intellexisset, in eam spem adductus fuerat, ut hoc anno Italica expeditio intermitteretur; quocirca nihil earum rerum, quæ, vel ad repellendos hostes, vel ad civitates ab eorum impetu tutandas pertinerent, comparaverat; inopinatoque hostium adventu, neque milites, qui ad pauciores numerum redacti erant, aut agere, aut colligere, neque bellica tormenta parare, nec moenia diruta, strataque reficere, aut munitiones erigere potuerat: id illi eo rerum statu unum erat consilium, ad Ticinum amnem coactis copiis, Gallos transitu prohibere. Itaque quatuor Hispanorum, totidemque Germanorum peditum millibus, ac equitibus quotquot poterat collectis, ipse, licet gravi morbo conflictatus, lectica deferri, atque in citiori fluminis ripa consistere voluit. Verum secus, atque ille reputaverat, accidit; cum enim ad amnem Galli pervenissent, pertentatisque vadis, ob diuturnam siccitatem facilem transitum fore animadverterent, ad quatuor millia passuum ab hostium castris, nullo contranitante, idibus septembris, pars pedibus, pars lembis flumen tranarunt, eidem ponte superjecto, quo tuto tormenta bellica duci possent. Columna inani eventu consilium cecidisse fero inspiciens; gravioribus tormentis Mediolanum præmissis, eodem cum exercitu contendit: qua ex re tantum timoris, ac trepidationis urbi injectum fuerat, ut, si ea occasione usus Gauferius, confestim cum copiis adfuisset, civitate potiturus foret.

Gauferii in Italiam adventus.